

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. január 24.

bb 1. gazdag programmal várja hallgatóit a 9. nyári eszperantó egyetem

vid bh -cz

1971. január 24.

kilencedszer rendezik meg az idén a nyári eszperantó egyetem gyűlésén, az eszperantista mozgalom e jelentős eseményére az előző évekhez hasonlóan most is tucatnyi államból várnak vendégeket az alföldi városba, az eszperantisták idei nemzetközi találkozója az eddigieknél gazdagabb és változatosabb programot állított össze az egyetemi tanács. programba iktatták többek között a szegedi dél-alföldi erdőgazdaság „erdészet és vadászat”, című kiállítását, amely - a körösök vidékének vadrezervátumairól elhangzó előadással s a gyula környéki, természeti szépségekben gazdag tájat bemutató kirándulással együtt - az ország geográfiai, turisztikai és folklór jellegű bemutatásához nyújt segítséget. Irodalmi, zenei, képzőművészeti és egyéb témákról hazai és külföldi - bolgár, francia, jugoszláv, nszk-beli - előadók tartanak előadásokat. Közülük - aktualitását tekintve - igen érdekesnek ígérkezik dr. werner bormann egyetemi docens, a nyugatnémet eszperantó szövetség elnökének alfréd dürer, a gyulai származásu nagy német festőt és korát ismertető előadása. ehhez kapcsolódik az idei tárlatlátogatás is, amelynek során a dürer születésének 500. évfordulója tiszteletére rendezendő emlékkiállítást tekintik meg a résztvevők. a nyári eszperantó egyetem további programjában eszperantó tanulmányi verseny, s a hagyományos nyelvvizsgák, valamint megyei körutazás, hangverseny és az évről-évre nagy sikert arató, reprezentatív műsoru magyar est szerepelnek.

/folyt. köv./

- 1 -

MF 1425

bb 1. /gazdag programmal ... folyt./ bh v

az ideivel párhuzamosan már az 1972-es évi tizedik nyári eszperantó egyetemre készül az egyetemi tanács. a nagyszabású jubileumi rendezvénysorozat előkészítő munkálataiban az eszperantó világszövetség is részt vesz./mti/

bb 2. klapka tábornok kardjai a hadtörténeti múzeumban

1 vt/gk zs bh -cz

1971. január 24.

értékes emléktárgyakkal gazdagodott az országos hadtörténeti múzeum: klapka györgy négy kardját küldte el a legendás híri honvédtábornok párizsban élő unokája, marie -therése masselin de klapka. az ajándékok között van egy különleges szépségű, erősen ivelt diszkard, amely a solingeni fegyvergyárban készült. hüvelye vasalt; bordó bársonnyal bevont, díszes markolatu pengéjét aranyozott berakás ékesíti, s rajta láthatók az 1848-49-es szabadságharc nevezetes csatái színhelyének neve, dátuma.

a négy klapka-kard a múzeum történelmi fegyvergyűjteményébe kerül./mti/

bb 3. ,, vizöntő,, barlangok a bükkben

vid ká bh -cz

1971. január 24.

érdekes jelenségre figyeltek fel a havas bükköt járó miskolci barlangkutatók. az elmúlt napok olvadása után, azok a földalatti üregek, amelyekben évek óta nem folyt víz, szinte,,öntik,, szájukból a vizet. ilyen jelenséget tapasztaltak - többek között - a csanyiki völgyben lévő kecskelyuki, valamint a bükk-fennsíkban lévő más barlangoknál is.

/folyt. köv./

- 2 -

9.35 bh

NA 1425

bb 3. / ,, vizöntő,, barlangok... folyt./ bh

a tüzetesebb vizsgálat, valamint a vízszint mérés alapján megállapították, hogy a ,, száraz,, barlangok földalatti járatai a bőséges őszi csapadék és a mostani olvadás következtében túltelítődtek. a felesleges vízmennyiség a barlang száján folyik el.

a ,, száraz,, barlangok vízfolyásai arra is felhívják a kutatók figyelmét, hogy az üregek eddig még fel nem derített földalatti járatokkal összeköttetésben vannak./mti/

bb 4. korszerűsítik a balatonfüredi baricska csárdát

vid ba -cz

1971. január 24.

balatonfüred nemzetközi híri vendéglátóhelyén, a baricska csárdában már hosszú ideje nem fogadnak vendégeket. mintegy 2 millió forintos beruházással korszerűsítik a csárdát és bekapcsolják a közműhálózatba. a csárda külsőleg ren változik. pályáját a belső átalakítás sem koptatja meg, az átalakítással csupán bővítik a befogadó képességet és kulturáltabbá teszik a helyiségeket. felvezetik a szőlősdombra a vizet és megépítik a szennyvízcsatornát is.

a tervek szerint a nyári fődényre ismét megnyitják a hangulatos csárdát./mti/

bb 5. nemzetiségi estek pest megyében

1 gy/gk zs bh -cz

1971. január 24.

a magyarországi szlovákok demokratikus szövetsége - a váci járási népfrent bizottsággal közösen ,, béke-barátság,, címmel nemzetiségi esteket rendez.

a hagyományos kulturális körutak első állomásai február 3 és 7 között. sződ, vácrátót, csorád, acsa és csővár. a művelődési otthonok színpadán a budapesti szlovák gimnázium és diákotthon kulturálcsoportja tart látványos néptánc-bemutatót. a műsoros esteken a szövetség munkatársai magyar és szlovák nyelvű előadásokon ismertetik a párt x kongresszusa határozataiból adódó helyi feladatokat./mti/

8.35 bh

NA 4125

bb 6. órák dunaujvárosból

vid bh -cz

1971. január 24.

a mom folyamatosan dunaujvárosba telepíti az óragyártást. az ébresztő órák alkatrészgyártása zömmel még a fővárosban, minden ébresztő óra készre szerelése azonban már csak dunaujvárosban folyik. az év második felétől kezdve a háztartási percjelző és a mosógép kapcsoló órákat is dunaujvárosban fogják szerelni. ez utóbbiakat a jelenlegi dunaujvárosi háromemeletes épületben el tudják helyezni. az alkatrészgyártás letelepítésére azonban új csarnokra van szükség. két új csarnok építését tervezik. az egyikben az automata forgácsoló gépeket, a másikban a sajtoló gépeket helyezik el. a tervezett építkezésre, amelynek tervdokumentációja elkészült, harminckét millió forintot fordítanak.

az építkezés megkezdése - bár a beruházási összeg rendelkezésre áll - építőipari kapacitás miatt elhúzódik./mti/

--

bb 7. „ kapos, „ táncegyüttes dombóvárótt

vid bh la

1971. január 24.

a „ kapos, „ nevet vette fel a dombóvári ifjúsági táncegyüttes. a másfél évtizedes múltú, s mintegy száz tagú együttes - amely már többször sikeresen mutatta be külföldön is a magyar népi tánc kultúrát - új nevéhez illően, a kapos völgyének táncait, dallamait, valamint tolna megye gazdag folklór hagyományait is színpadra viszi.

az együttes válogatott műsoráról a magyar televízió 30 perces felvételt készített, s ezt a „ kiváló együttesek, „ című műsorában közvetíti./mti/

--

- 4 -

9.40 bh

NA 1420

bb 9. tizezer turista a libegőn - üzletemberek, turisták ezrei szállodákban - napsütéses téli vasárnap budapesten

i szö/mm ie

1971. január 24.

az enyhe napsütéses vasárnap tizezreket vonzott a fővárosban is a hegyekbe. sétálók, rúdizók és - a jeges hó miatt ugyan kisebb számban - sielők „ lepték el, „ a hegyvidéket: a jánoshegy, a szabadság hegy környékét. a libegőn reggel 9 és délután 4 között mintegy tizezer ember élvezte a vidék friss levegőjét, a normafa vendéglőnél a sültkolbász, a friss lángos és a forralt bor volt a kirándulók kedvence. szinte nyárias forgalmat bonyolított le a hűvösvölgyi nagyvendéglő is: bár a téli vad-ételek jelentették a slágert. a jánoshegyi kilitónál a hazai és külföldi turisták a táj szépségei mellett a kisvendéglő híres borjúláb-menüjében lelték legnagyobb örömeiket.

a szabadsághegyi vörös csillag szálloda külföldi vendégei számára a különleges vendéglátás egyik érdekessége a „ szabad-téri, „ disznótoros volt: szalmán perzselték a négylábu áidozatokat, s a hagyományos, népies szokások szinte mindegyikét felidéztek. az idény egyik jellegzetessége most a vörös csillag szállodában, hogy számos fiatal nászutas tölti „ mézesnapjait, „ itt.

bár az idegenforgalom -qlsősorban - a turistajellegű csökkent a budapesti szállodákban: a legnagyobbakban máris jelentős a mozgás. a látványos sport szállóban szovjet és több más nemzetiségű vendég található. a sport szálló hét emeletéből egyébként csak hármat működtetnek: a viszonylagos nyugalmat kihasználják nagytakarításra, festésre ezekben a napokban. de félházzal üzemel a hotel ifjúság is a festés miatt, s a megmaradt helyek egyike foglalt: ausztriában tanuló amerikai diákok „ ewpressz-„ csoportjai ismerkednek budapest szépségeivel, és hétről-hétre vidéki tsz-fiatalok serege pihen a rózsadombi szállodában.

/tolyt. köv./

- 5 -

12.40 bh

NA 1440

L véd

bb 9. /tízezer turista ... folyt./ bh

a duna intercontinentalban sok üzletember időzik: hétfőre újabb 250 szobát foglaltak le. elsősorban nszk-beli, osztrák, francia, olasz - és az utóbbi időben különösen sok japán - vendég tölt itt két-három napot, amíg tárgyalásait be nem fejezi. az astoriában az üzletemberek mellett számos turista-csoport, köztük több baráti ország pihenő vendégei, a royal szálló 366 szobájából 200 foglalt, a többiben - kihasználva a viszonylagos nyugalmat - készülődnek a tavaszi-nyári főszezonra: most cserélik a butorokat és tapétázzák a falakat. számos külföldi csoport - szovjet, lengyel, csehszlovák, angol - időzik a szállókban, de ebben az időszakban jelentős a rokon látogatásra hazatérő vendégek száma is./mti/

--

bb 8. dunántúli képzőművészek kiállítása győrről

vid bh ie

1971. január 24.

az elmúlt év nyarán másodízben fogadta kéthetes tartózkodásra dunántúli képzőművészeit a győri művésztelep. a nyári művésztelep lakóinak a táborozás során készült alkotásaikból nyílt vasárnap kiállítás a győri csarnokban. a kiállított csaknem félszáz festményen, grafikán, domborműn a vendégművészek változatos módon örökítették meg a három folyó városának patinás múltját, lüktető jelenét./mti/

--

bb 10. középiskolások kresz vetélkedője szolnokon

vid bh ie

1971. január 24.

bács-kiskun, csongrád és szolnok megye középiskolás diákjainak területi kresz vetélkedőjét rendezték meg vasárnap szolnokon, a ságvári endre megyei művelődési házban. a megyei versengéseken legjobban szerepelt diákok a közuti közlekedés különféle szabályairól, a kresz alapos ismeretéről adtak számot. a vetélkedő magas színvonalát az eredményezte, hogy ma már a középiskolák jelentős részében oktatják a helyes közlekedés szabályait./mti/

--

- 6 -

12.50 bh

N7/148

no. 11. időjárásjelentés

1/ie

1971. január 24.

a meteorológiai intézet jelenti vasárnap 12 órakor:
szelcs, enyhe idő

európaszerte folytatódik az igen változékony, enyhe időjárás. nyugat-délnyugat-európán át, nagy sebességgel egyenest követik az óceáni eredetű levegő enyhébb és hővösebb hullámai. itáliaiakra ma najjalban főként a német-lengyel síkságon, a francia- és a szlovák vidékén és szárazföldünk nyugali partvidékén voltak futó esők, záporok, többfelé erős, helyenként viharos délnyugati, nyugati szél fújt. a szokatlan enyheségre jellemezte, hogy nyugat- és délnyugat-európában vasárnap hajnalra csak 5, 10 fok körüli minimumhőmérsékletet mértek, sőt Európa többi részén is általában csak fagyponthoz közeli süllyedő hőmérséklet mérésére volt szükség. a legmagasabb hőmérséklet a szárazföldünk leghidegebb részén a Dunai-hegység vidékére volt -3, -6 fokos legalacsonyabb hajnali hőmérséklettel.

Magyarországon szombaton átmenetileg csendesebb, sokfelé ködös idő volt. a dunántúlon 4-8 óráig tartó eső, zápor, zivatarosan kisebb esők, szitálások voltak, a lehullott csapadék mennyisége azonban senhol sem haladta meg a két mm-t. a hőmérséklet napközben általában hat, tíz közötti, néhány erősen ködös helyen csak 3-6 fokig emelkedett. vasárnap hajnalra a keleti és északi területek eloszlásában minusz három, plusz hat fokig hűlt le a levegő. hegyeinket még husz-negyven cm vastag összefüggő hótakaró borítja, de minősége a hóborítás szempontjából rossz, olvadó, kásás. ma délelőtti időjárás felhős volt az ég. a dunántúlon élénk, többfelé erős déli, délnyugati szél fújt. a hőmérséklet 11 órakor általában 4-9, a keleti országrész néhány, a délelőtti órákban még ködös helyen egy-négy fok között volt.

Budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 3,6 fok volt, a sokévi átlagnál 5,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet három fokos, a tengszintre átszámított légnyomás 758 mm, alig változik.

várható időjárás hétfő estig: felhőátvonulások többfelé helyen futó esővel, záporos esővel, néhány helyen esetleg zivatarokkal. élénk, helyenként erős déli, délnyugati, majd elsősorban a dunántúlon nyugati, északnyugati forduló szél, enyhe időjárás. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet: plusz 5, plusz tíz fok között.

Duna vízállása: 190 cm. /mti/

105/k

N7/148

bb 12. intercisa régészeti anyaga a kecskeméti katona
józsef muzeumban

vid bh ie

1971. január 24.

kecskeméten a helyi és a dunaujvárosi muzeum közös ki-
állítás rendezett a római birodalom dunai határának fontos
védbástyája, az intercisa nevű település régészeti anyagából.

az 1-iv. század között fennállt római település kutatása 70
esztendeje kezdődött, a módszeres feltárás és leletmentés
viszont csak 1963. óta tart, mióta dunaujváros egyre inkább
kezd ráépülni a hajdani intercisa területére. eddig 1500 sírt,
számos lakóépületet s más építményt tártak fel. a tudósok előtt
egyre világosabban kirajzolódik intercisa topográfiája. a nagy-
méretű régészeti munka során felszínre került rendkívül gazdag
leletanyagot reprezentálja a kiállítás. régészeti térképvázlat
szemlélteti a híres római kori települést. a vitrinekben a kor
fazekas- és üvegművészetének remekei, a harci eszközök, a ró-
császárokat gonyoló és más érdekes feliratu kőtáblák láthatók.
bemutatják a fibulákat, a ruhakapcsolókat, az egyéb kapcsó-
kat, ékszereket. jól látható: e tárgyak anyaga, formája -
követve a ,, divathullámzást,, - akkor is ugyanolyan gyakran
változott, mint ma.

az érdekes régészeti tárlatot visy zsolt, a dunaujvárosi
muzeum tudományos munkatársa nyitotta meg vasárnap nagy érde-
klődés mellett a kecskeméti katona józsef muzeumban./mti/
--

bb 13. e m b a r g ó 19 óráig!

ősbemutató a miskolci nemzeti színházban

vid bh ie

1971. január 24.

a miskolci nemzeti színház műsortervében az idén három
új magyar vígjáték előadása szerepel, - mindegyik a színház
megbízására készült. az első ősbemutatót vasárnap tartották
gyárfás miklós - napjainkban játszódó - ,, dinasztia,, című
vígjátékát jurka lászló rendezte, a szerepeket pedig máthé
éva, csiszér andrás, sallós gábor, péva ibolya, kulcsár
imre, harkányi jános és csanádi ila alakítja. a kosztümöket
letanovszky klára, a díszleteket sukí Antal tervezte./mti/
--

- 8 -

14.43 bh

MF 14.43

bb 14. gyorsütemű olvadás - néhány körzetben első- és
másodfoku árvízvédelmi készütséget rendeltek el - vasárnapi
helyzetjelentés a folyók, patakok állapotáról

o/vid-szö/gg kcs ie

1971. január 24.

az enyhe időjárás következtében megindult gyorsütemű olva-
dás miatt vasárnapra több helyen rendeltek el az országban első-,
illetve másodfoku árvízvédelmi készütséget. bár országosan a
kisebb vízfolyásokra - csermelyekre, patakokra - az a jellemző,
hogy medrüik még félig sem telt: az olvadó hó többsége ugyanis a
talajban felszívódik, így a helyzet egészében véve kedvező. a
különböző vízügyi igazgatóságok így csupán kisebb területet érin-
tő körzetekben tették meg a szükséges előkészületeket. a gyulai
vízügyi igazgatóság sarkad körzetében a növekvő belvíz miatt
rendelt el vasárnap reggeltől készütséget, a megfigyelő szolgál-
aton túlmenően hozzáálltak a víz lefolyását akadályozó hó- és
légtömegek eltávolításához a csatornákból. gyulán is megindították
a szivattyutelepeket.

a középtisza-vidéken a gyors olvadás következtében szombat-
ról vasárnapra újabb 5000 holddal nőtt a belvízzel borított terü-
let és jelenleg meghaladja a 13 000 holdat: a vízügyi igazgató-
ság a helyzetnek megfelelően nyolc védelmi szakaszon rendelte el
az elsőfoku belvízvédelmi készütséget és a víz által legveszé-
lyeztetettebb területeken üzembe helyezték a nagyteljesítményű
szivattyutelepeket. vasárnap már üzemelt a sebeséri, a villogói,
a tiszaderzsi, az üllőlaposi és a hortobágy-berettyói stabil víz-
áttemelő-rendszer, ezen kívül egy hordozható és egy ugynevezett
félstabil vízáttemelő szivattyuegységet is üzembe helyeztek. a
szivattyutelepek másodpercenként 13,5 köbméter vizet vezetnek
le a földekről. a tószegi főcsatorna mintegy 500 méteres szak-
aszán a jég összetörődése akadályozta a belvíz levonulását, ezért
a vízügyi igazgatóság robbantó egysége itt robbantásokat hajtott
végre, és biztosította a víz zavartalan levonulását. a belvíz-
védelmi munkákon karcag, tiszaderzs, kunhegyes, besenyőszög,
jászalsószentgyörgy, cegléd térségében vasárnap mintegy 300 vízü-
gyi dolgozó munkálkodott.

az áradó jeges víztömeg miatt a debreceni vízügyi igazgató-
ság a berettyó teljes belföldi szakaszán vasárnap elsőfoku árvíz-
védelmi készütséget rendelt el. ugyancsak elsőfoku az árvízvédelmi
készütség a tarnán is; a taktán pedig vasárnapra már másodfoku
árvízvédelmi készütségre volt szükség. jászberény körzetében a
nagygyva mentén ugyancsak elsőfoku az árvízvédelmi készütség.

/tojt.köv./
16.20/kcs

-9-

MF 17.00

bb 14./gyorsütemű olvadás....folyt./ kcs

Legnagyobb folyóinkkal, a dunával és a tiszával sincs különösebb gond egyelőre. a duna az osztrák és a magyar szakaszon egyaránt jégmentes, csupán dunaföldvár és a déli országhatár között található parti jég. a tiszá az északi országhatár és dombrád között jégmentes, lejjebb is csak szórványosan észlelhető jégzajlás. összefüggő jégtakaró pedig csak kis területszakaszokon található, mint amilyen például tiszakarád, illetve a balsai hid környéke./mti/

--

bb 15. csalfa tavasz - európa-szerte - köd az északkeleti megyékben- csőtörések a fővárosban

i szö/gg kcs ie

1971. január 24.

európa-szerte szokatlanul enyhe időjárás alakult ki vasárnapra: a hőmérsékleti rekordok között moszkva vezet 13 fokkal volt magasab a hőmérséklet értéke az átlagnál de szófiában is 12-vel, belgrádban 11-gyel, leningrádban 10-zel, kijevben 9-cel, párizsban 8-cal, varsóban 7-tel, londonban és berlinben 6-6 celsius fokkal mértek többet, mint általában január második felében szoktak. budapesten „mindössze„ öt fokkal haladta meg a vasárnapi hőmérséklet a sokévi átlagot. de ezzel szinte utolsó európai helyezéssel is szinte tavasziás, kellemes időjárás köszöntött a magyar fővárosra. a sajtó-hernád völgyében és a nyírségben egy-két helyen - első sorban miskolc és nyíregyháza körzetében - egész napon át tartós köd alakult ki, azonban a közlekedésben ez sem jelentett akadályt. a meteorológusok véleménye szerint a tavasziás idő azonban csalfa - nem tarthat sokáig.

a megindult gyors olvadás országszerte nem okozott különösebb nehézséget a közlekedésben. valamennyi fő- és mellékutvonal járható- bár a reggeli órákban párperces késéssel közlekedtek a belföldi vonatok, a nap folyamán már pontosan érkezett és indult valamennyi járat. csupán a külföldi expresszek érkeztek 40-50 perces késéssel az országhatárhoz, s ezt természetesen már itt sem tudták behozni.

/folyt.köv./
17.35/kcs

-10-

NF 17³⁵

bb 15./csalfa tavasz-...folyt./ kcs

a kedvező időjárás következtében már több helyen szárazak az utszakaszok, s a nyirkosság csak hajnalban okoz kisebb sikosságot.

zökkenőmentesen alakult vasárnap a fővárosban is a tömegközlekedés: a villamosok, trolibuszok, autóbuszok menetrendszerűen közlekedtek, a csendes pihenőnap ritmusát csupán a budai járatok forgalmában tapasztalható egésznapos „fellendülés„ tarkította: a kirándulók ezrei igyekeztek a hegyekbe, hűvös-völgybe, zugligetbe.

az olvadás miatt egyelőre nem jelentettek panaszt még a fővárosi csatornázási művek ügyeletén sem, és vasárnap estig valamennyi budapesti telefonállomás működött - átázás nem történt. nyugodt napjuk volt a budapesti mentőknek is: mindössze ötven alkalommal kértek segítséget a fővárosiak.

több csőtörést jeleztek viszont a vízműveknél: a déli órákban a váci uton repedt meg egy 150 milliméteres cső, ezért a meder utcától a thaelmann utcáig átmenetileg szünetelt a vízszolgáltatás, a vízművek szakemberei azonban vasárnap estig kijavították a hibát. ugyancsak csőtörést jelentettek a budai oldalon a bem józsef utcában: itt két 50 milliméteres cső tört el, ezért a közúti forgalmat - a mártírok utjától a fő utcáig- átmenetileg elterelő útvonalon bonyolították le, vasárnap estig azonban itt is helyreállt a rend. a böszörményi uton történt csőtörés következtében pedig a nágyenyed utca és a joliot curie tér között szünetelt átmenetileg a vízszolgáltatás, de a vezetékét vasárnap estig itt is megjavították./mti/

--

bb 16. közlekedési balesetek

i szö/gg kcs ie

1971. január 24.

ittas állapotban, féktávolságon belül lépett békéscsaba belterületén az uttestre farkas istván 48 éves elekí segéd munkás. a figyelmetlen gyalogost a kétsopronyi rákóczi termelőszövetkezet személygépkocsija, amelyet vakarcs károly 37 éves gépkocsivezető vezetett, elütötte. farkas istván olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

szabálytalanul előzött a zánka és balatonszepezd közötti utszakaszon köles dezső 21 éves székesfehérvári gépkocsivezető a 14-es számú volán tehergépkocsijával: s összeütközött a 15-ös számú volán pótkocsis teherautójával, amelyet sabján lajos 20 évs kisapáti gépkocsivezető vezetett: a baleset következtében mindkét teherautó az utmenti árokba borult. sabján lajos súlyos, de nem életveszélyes, a másik gépkocsivezető könnyebb sérüléseket szenvedett, - a két gépkocsiban keletkezett kár értéke mintegy 110 000 forint. a vizsgálat folyamatban van./mti/

18.00/kcs

--
-11-

NF 18³⁰